

Nr 92

Av herr Lundberg, om ersättning till byggnadsarbetaren A. S. Sundström för skada, uppkommen genom olycksfall i arbetet.

Byggnadsarbetaren Algot Sigfrid Sundström, f. 02 04 19, Uppsala, skadades genom olycksfall i arbetet den 7 augusti 1957 och ådrog sig en komplicerad brottskada i högra lårbenet och höften. I vederbörlig ordning var han sjukskriven och erhöll dag ersättning från RFA t. o. m. den 4 juni 1959.

I juli 1959 fick Sundström ett meddelande från RFA, att fr. o. m. den 5 juni 1959 t. v. hade han tillerkänts en livränta med 312 kr. per månad, motsvarande 50 procent nedsatt arbetsförmåga. RFA:s läkare ansåg att »de återstående besvären av skadan till viss del berodde på åldersförändringar, m. m.» Vid detta tillfälle var sjukdomstillståndet sådant, att Sundström ej kunde gå utan käpp och plågades av ständig värk i den skadade höften, vilket förorsakade sömnlöshet och nervositet. Då han inte kunde klara sin ekonomi på enbart livräntan, blev han på sjukkassan rekommenderad att skaffa sig lämpligt arbete, då han enligt RFA var arbetsför till 50 procent.

Då arbetsförmedlingen ej omedelbart kunde anvisa Sundberg lämpligt arbete, som det kunde tänkas han var i stånd att utföra, erhöll han ersättning från Byggnadsarbetarnas A-kassa fr. o. m. den 18 augusti till den 19 september 1959, då han lyckades få ett lättare reparationsarbete hos en byggnadsfirma. Denna anställning varade t. o. m. den 13 november, då det var omöjligt att fortsätta arbetet trots att han plågat sig till det yttersta. Då han under denna tid ej var i stånd att arbeta mer än högst 20 tim. i någon vecka, vilket ej motsvarade 50 procent av full arbetstid, förklarade A-kassans styrelse att Sundström ej var arbetsför och försäkringsbar, varför ersättning från A-kassan ej kunde utgå i fortsättningen.

Vid samma tidpunkt erhöll Sundström ett nytt meddelande från RFA att man beslutat sänka livräntan till 224 kr. per månad fr. o. m. den 5 december 1959, då man ansåg hans arbetsförmåga nedsatt med endast 33 1/3 procent från detta datum. Byggnadsarbetarförbundet överklagade RFA:s beslut hos kungl. försäkringsrådet den 8 december 1959 och den 28 april 1961 meddelades dess utslag, vari det sägs:

Klaganden skadades den 7 augusti 1957 genom olycksfall i arbete. Genom beslutet den 6 november 1959 bestämde försäkringsinrättningen, såvitt här är i fråga, att för tiden 5 december 1959—4 december 1960 livränta skulle utgå efter en invaliditetsgrad av 33 1/3 procent.

Sedermera har klaganden tillerkänts halv sjukpenning för tiden 5—10 december 1959, hempenning för tiderna 11—18 december 1959 och 14—17

november 1960 samt hel sjukpenning för tiden 19 december 1959—4 februari 1960.

Sedan till försäkringsinrättningen inkommit ett för klaganden den 12 maj 1960 utfärdat läkarintyg, förklarade inrättningen i beslutet den 30 juni 1960, att inrättningen funne de i läkarintyget angivna besvären, som föranlett sjukdomstillstånd, icke ha sådant samband med olycksfallet den 7 augusti 1957, att intyget kunde föranleda ändring av inrättningens tidigare beslut om livränta till klaganden.

Försäkringsrådet finner besvären icke föranleda någon Rådets åtgärd.

Läkarintyg från akademiska sjukhuset där Sundström vårdats säger följande:

Akademiska Sjukhuset ortopediska kliniken

Uppsala den 17.11.60

RFA Stockholm 3

Skadenummer 57: 06322

Beträffande byggnadssnickare Algot Sundström, född 02 04 19, Drottninggatan 6, Uppsala, vill jag meddela att han varit intagen på härvarande ortopediska klinik 14.11.—17.11 -60 för utredning av sina envisa högersidiga höftbesvär som har uppkommit efter den i arbetet ådragna pertrochantära frakturen 7.8.-57. Han tycker att tillståndet ingalunda förbättrats sedan föregående intygs utfärdande den 11.5.-60 av doc. Sevastik. Vid undersökningen här går han med stark hälta höger ben. I den högra höftleden flexionskontraktur 10 grader, flekterar därifrån till 90 grader. Högra höftleden 180—60 grader. Inåtrotation höger 10 grader, vänster 15. Utåt höger 0 grader, vänster 10 grader. Abduktion höger 10 grader, vänster 20, abduktion höger 10, vänster 20. Knäleden har normalt rörelseomfång i stort sett. Vid röntgenundersökning finner man fortfarande att frakturen är väl läkt högra höften men att det bilateralt föreligger ordentlig artrosi deformans coxae senilis. I det här fallet är det fråga om vad som orsakar hans besvär men ingen tvekan torde kunna råda om att frakturen har varit det utlösande momentet. I den vä höftleden som röntgenologiskt ter sig t. o. m. något sämre än den högra, har han inga som helst besvär även om icke heller där rörelseomfånget är normalt. Vi har med anledning av hans besvär föreslagit honom en osteotomi men då vi icke kunna garantera honom resultatet och inte ens en gång kan garantera att han kan återgå till sitt gamla byggnadssnickeri, har han avböjt operation, vilket i viss mån man kan förstå. Han har nu icke smärtor på nätterna och detta brukar vi ha som villkor för att vi skall utföra ett sådant stort ingrepp som en osteotomi.

Jag har utfärdat pensionsintyg då det knappast är troligt att han någonsin kommer att kunna återgå till sitt byggnadssnickeriarbete och är i den åldern då omplacering till nytt arbete icke går.

Ovanstående intygas

Alf Nachemson

docent

I läkarintyg av den 23.11.1960 redovisas sjukdomsförloppet och sägs:

Sammanfattningsvis föreligger här ett resttillstånd efter en pertrochantär collumfraktur ådragen 1957. Besvären är mest av artrostyp och på röntgen föreligger även dylik även i den vänstra höften och där mer uttalad. Rörelseinskränkningen är dock något mer framträdande i den högra än i den vänstra

höftleden. Pat. anger med bestämdhet att han före sin fraktur icke hade några höftbesvär och gick i fullt arbete. I det här fallet torde frakturen vara en för artrosbesvär utlösande faktor.

Ovanstående intygas
Alf Nachemson
med dr, docent
ortopediska kliniken

Av redogörelse av olycksfallet, samt avskrifterna av läkarintygen från akademiska sjukhuset, där Sundström vårdats, framgår att Sundströms invaliditet är en följd av olycksfallet och att RFA borde haft skyldighet att utbetala full invalidiseringsersättning. Att i detta fall mekaniskt bedöma invalidiseringsgraden till 50 eller 33 1/3 procent i en datamaskin torde icke vara möjligt. Det måste även vara anmärkningsvärt, att en olycksfallsskadad skall behöva utstå alla de påfrestningar som följer av en dyr pappersorganisations verkningar, där behov av ekonomisk och annan hjälp borde vara det primära, då ingen kunnat bestrida att sjukdomen är en följd av ett konstaterat olycksfall. Om socialförsäkringar skall tillämpas på detta sätt är dess trygghetsvärde en chimär, då den synes förutsätta att »fattigvården» ytterst skall ha största ansvaret och svara för ekonomiska skador. Detta förfarande från RFA:s sida kan endast förklaras av att något missförstånd uppstått, då det knappast kan vara försvarbart att behandla en olycksfallsskadad så operosligt brutalt.

Med hänvisning till det anförda hemställes

att riksdagen måtte besluta, att medgiva att till Algot Sigfrid Sundström, Uppsala, på grund av skada uppkommen genom olycksfall i arbete, må på grund av vad i ärendet förekommit full ersättning utbetalas från RFA eller från anslaget till diverse pensioner och understöd.

Stockholm den 23 januari 1962

John Lundberg